

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Historie kouření
Anotace	Pracovní listy k objasnění původu tabáku a kouření.
Autor	Mgr. Monika Gregorová
Jazyk	Výchova ke zdraví
Očekávaný výstup	Žák se poučí o historii kouření a původu tabáku, učí se kriticky přemýšlet o využití tabáku jako léku a o jeho zneužívání.
Třída	4. – 5.

Historie kouření

Již ve starověku lidé vdechovali (inhalovali) různé druhy dýmu, pocházející ze spalovaných rostlin. Nejčastěji k tomu docházelo při náboženských obřadech. Jednou z těchto rostlin byl tabák, který také využívali k léčebným účelům, například při léčení kožních nemocí, v boji proti únavě a hladu, zraněným proti bolesti. Kouření tabákových listů zavedli američtí Indiáni, bylo vyhrazeno hlavně pro kouzelníky, náčelníky kmene a radě starších při významných událostech, kdy se rokovalo o závažných rozhodnutích.

Tabák do Evropy přivezli námořníci Kolumbovy výpravy v roce 1512, kdy byl tabák dovezen do Portugalska. Začal se pěstovat ve Francii. Rozšířil se hlavně díky vyslance v Lisabonu Jeana Nicota, podle kterého byla nazvána i účinná látka, která je obsažena v rostlině tabáku – nikotin.

Nejdříve se kouřily dýmky, později i první cigarety (za tažení Napoleona). Do Čech se dostalo kouření koncem 16. století v době panování Rudolfa II. Postupně se však začaly objevovat odpor ke kouření spojený se zdravotními potížemi, které kouření tabáku způsobovalo. Kuřáci dostávali tresty, bývali vyloučeni z církve, což byl tehdy veliký trest. Běloši nepochopili význam kouření tabáku, který měl pro původní domorodé indiány. Ti znali už tenkrát možné škodlivé účinky rostliny tabáku, která v malých dávkách může působit jako lék, ale její zneužívání vyvolává závislost a může i zabít. Lékaři zjistili, že kouření zabíjí každého druhého kuřáka, že lidem zkracuje život, že způsobuje těžké choroby, ale výrobci tabáku stále propagují kouření, protože jí jde o peníze. Mnoho lidí už varování o škodlivosti kouření už vyslechlo. V řadě zemí, hlavně tam, kde žijí lidé vzdělaní a zodpovědní, dochází ke snižování počtu kuřáků. Nejde to však tak rychle, protože na kouření se člověk stává brzy závislým a přestat kouřit není vůbec snadné.

- 1) Vylušti přesmyčky, v kterých jsou ukryta slova z textu (první a poslední písmeno souhlasí, zbytek je pomíchaný).

IÁNIDNI....._____

AERKMIA....._____

KMOBULUS....._____

NKIITON....._____

ZRVDAÍ....._____

2) Doplnovačka

1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. Kouření působí na tělo jako
2. K čemu používali indiáni kouření tabákových listů?
3. Jean Nicot byl velvyslanec v
4. Kdo první kouřil tabákové listy?
5. Kde v Evropě se začal tabák pěstovat?
6. Odkud pochází rostlina tabáku?
7. Trest za kouření bylo vyloučení z
8. Za kterého vládcce se začaly kouřit cigarety?
9. Kam byl tabák z Ameriky Kolumbovými námořníky dovezen?

Řešení:

- 1) INDIÁNI
AMERIKA
KOLUMBUS
NIKOTIN
ZDRAVÍ

2)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					A			
	L	L		F	M		N	P
	É	I		R	E		A	O
	Č	S	I	A	R		P	R
J	E	A	N	N	I	C	O	T
E	N	B	D	C	K	Í	L	U
D	Í	O	I	I	Y	R	E	G
		N	Á	I		K	O	A
		U	N			V	N	L
			I			E	A	S
								K
								A

Zdroje:

Žaloudíková, I., Hrubá, D. Normální je nekouřit, 3. díl, Brno, MSD, 2006